

Tekst orzeczenia pochodzi z bazy orzeczeń Sądu Najwyższego dostępnej pod adresem <http://www.sn.pl>

Postanowienie

Sądu Najwyższego

z dnia 21 lipca 2009 r.

II UZ 24/09

Z art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, że ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych nie obejmuje opłaty podstawowej, o której stanowi art. 36 tej ustawy. Uzyskanie zwolnienia od wskazanej opłaty jest możliwe na podstawie art. 100 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, co wymaga złożenia stosownego wniosku. Te same zasady obowiązują przy wnoszeniu podlegającego opłacie zażalenia na postanowienie Sądu drugiej instancji odrzucającego środek odwoławczy lub środek zaskarżenia, gdyż orzeczenie w tym przedmiocie nie jest postanowieniem, o którym stanowi art. 95 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy.

LEX nr 536994

536994

Dz.U.2010.90.594: art. 36; art. 95 ust. 2 pkt 1; art. 95 ust. 2 pkt 2; art. 96 ust. 1 pkt 4; art. 100 ust. 2

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia SN Jerzy Kwaśniewski.

Sędziowie SN: Małgorzata Gersdorf, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca).

Sentencja

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Krzysztofa M. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o podleganie ubezpieczeniu społecznemu, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 lipca 2009 r., zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 25 marca 2009 r., odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie faktyczne

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2009 r. Sąd Apelacyjny w poznanu odrzucił skargę kasacyjną Krzysztofa M. z uwagi na jej nieopłacenie. Kolejnym postanowieniem z dnia 25 marca 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie wnioskodawcy na powyższe postanowienie, wskazując, że powinna zostać od niego uiszczona opłata podstawowa w kwocie 30 zł, a to stosownie do art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.). Powyższy brak powoduje odrzucenie zażalenia z mocy art. 1302 § 3 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie z dnia 25 marca 2009 r. wnioskodawca - wskazując na jego sprzeczność z art. 463 § 1 w związku z art. 112 § 1 k.p.c. oraz art. 5 i art. 16 ust. 4 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych - wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że w orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, iż obowiązkiem uiszczenia kosztów sądowych nie jest obciążona strona zwolniona od ich ponoszenia z mocy ustawy lub na skutek orzeczenia sądu. Wolne od opłat sądowych jest także zażalenie wniesione na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pisma lub na postanowienie sądu o odrzucaniu środka zaskarżenia. W tym zakresie skarżący powołał się na uchwałę Sądu

Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1993 r., III CZP 43/93 (OSNC 1993 nr 12, poz. 214). Skarżący wskazał również, że jego zażalenie "nie dotyczyło kwestii wysokości opłaty - ale samej zasady - a zatem odpowiedzi: czy taki ustawowy obowiązek po stronie osoby ubezpieczonej w ZUS w ogóle istnieje, gdy na mocy ustawy jest ona zwolniona od kosztów sądowych (art. 22 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - vide: postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 1977 r., IV CZ 13/77 (...))."

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę, że od zażalenia na postanowienie Sądu drugiej instancji odrzucające zażalenie nie została wniesiona opłata podstawowa, o której stanowi art. 36 w związku z art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.). W myśl drugiego z powołanych przepisów, strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, z zastrzeżeniem art. 36. Ten ostatni przepis z kolei stanowi, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i w sprawach odwołań rozpatrywanych przez sądy pracy i ubezpieczeń społecznych pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 złotych wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Z wywodów skarżącego wynika, że prezentuje on stanowisko, iż w związku z ustawowym zwolnieniem od kosztów sądowych, nie ma obowiązku ich ponoszenia. Pogląd ten jest błędny.

W pierwszym rzędzie uszło uwagi skarżącego, że powołana wyżej ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych weszła w życie poczynając od 2 marca 2006 r. i uchyliła art. 463 § 1 oraz art. 112 § 1 k.p.c., wprowadzając odmienne od dotychczasowych zasady ponoszenia opłat od wnoszonych przez ubezpieczonego środków odwoławczych i środków zaskarżenia. Powoływanie się zatem przez skarżącego na uchylone przepisy Kodeksu postępowania cywilnego oraz uregulowania (art. 5 i art. 16 ust. 4 i błędnie przytoczony art. 22) nieobowiązującej ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jednolity tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.) jest bezskuteczne. Z art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. wynika jednoznacznie, że ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych nie obejmuje opłaty podstawowej, o której stanowi art. 36 tej ustawy. Uzyskanie zwolnienia od wskazanej opłaty jest możliwe na podstawie art. 100 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, co wymaga złożenia stosownego wniosku. Skarżący nie twierdzi aby wniosek taki został przez niego złożony.

Te same zasady obowiązują przy wnoszeniu podlegającego opłacie zażalenia na postanowienie Sądu drugiej instancji odrzucającego środek odwoławczy lub środek zaskarżenia, gdyż orzeczenie w tym przedmiocie nie jest postanowieniem, o którym stanowi art. 95 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy. Sąd Apelacyjny winien zatem odrzucić zażalenie, od którego należna opłata nie została uiszczona, a skoro tego nie uczynił, zobligowany do jego odrzucenia jest Sąd Najwyższy z mocy art. 1302 § 3 k.p.c. w związku z art. 39821 i w związku z art. 3941 § 3 k.p.c.